

Skriftlig redegørelse

(Redegørelsen er optrykt i den ordlyd, hvori den er modtaget).

Redegørelse af 28/5 09 om udviklingen på specialundervisningsområdet efter kommunalreformen.

(Redegørelse nr. R 21).

Undervisningsministeren (Bertel Haarder):

1. INDLEDNING

Med kommunalreformen den 1. januar 2007 blev myndigheds- og finansieringsansvaret for folkeskolens specialundervisning, herunder den specialpædagogiske bistand til førskolebørn, og specialundervisning for voksne samlet hos kommunalbestyrelserne. Regionsrådene har ansvar for drift, udvikling og koordinering af lands- og landsdelsdækkende tilbud samt for tilbud til voksne personer med tale-, høre- eller synsveskelligheder.

Det var kommunalreformens mål, at opgaverne skulle løses tættere på borgerne og i samarbejde med de almindelige tilbud, samtidig med at de specialiserede tilbud blev fastholdt og videreudviklet. Organiseringen af området skulle fremstå klarere og enklere for borgerne, jf. bilag 1 (ikke optrykt her). For at nå disse mål blev der etableret en række redskaber, fx den nye nationale videns- og specialrådgivningsorganisation, VISO, og rammeaftalerne mellem kommuner og region om de regionale undervisningstilbud. De regionale udviklingsråd blev nedsat for at sikre, at man fra centralt hold kunne følge udviklingen. I de første tre år efter reformens ikrafttræden skal udviklingsrådene afgive redegørelser til undervisningsministeren på specialundervisningsområdet og til indenrigs- og socialministeren om udviklingen på det sociale område, jf. bilag 2 (ikke optrykt her). I 2008 har specialundervisning og anden særligt tilrettelagt undervisning til unge og voksne med særlige behov været et særligt tema i udviklingsrådenes redegørelser på undervisningsområdet.

Det blev ved kommunalreformens behandling i Folketinget tilkendegivet, at undervisningsministeren ville udarbejde en samlet redegørelse til Folketinget på baggrund af udviklingsrådenes redegørelser.

Jeg forelægger hermed redegørelsen om udviklingen efter kommunalreformen på specialundervisningsområdet for 2008. Denne redegørelse skal ses i sammenhæng med redegørelsen for 2007 og indenrigs- og socialministerens redegørelse om udviklingen på socialområdet. Rede-gørelsens fokus er på de specialundervisnings-tilbud, der er direkte berørt af kommunalreformen, og på ungdomsuddannelsen for unge med særlige behov. Specialundervisning og anden særligt tilrettelagt undervisning til unge og voksne med særlige behov er desuden behandlet som et særligt tema.

Grundlaget for redegørelsen er redegørelserne fra de regionale udviklingsråd, Årsrapport fra Klagenævnet for vidtgående specialundervisning, statistiske oplysninger fra Danmarks Statistik og UNI-C, Statistik & Analyse, Evalueringen af VISO og EVA's evaluering af den vidtgående specialundervisning efter kommunalreformen.

Jeg vil opfordre til, at redegørelsernes konklusioner bliver drøftet både på kommunalt og regionalt niveau samt i udviklingsrådene med henblik på den fremtidige opgaveløsning.

2. SAMMENFATTENDE VURDERINGER AF UDVIKLINGEN PÅ SPECIALUNDERVISNINGSSOMRÅDET

2.1. Kommunernes opgavevaretagelse på specialundervisningsområdet

Det er den overordnede vurdering, at kommunernes implementering af kommunalreformens ændringer er forløbet godt. Der er hverken i udviklingsrådenes redegørelser for specialundervisningen eller i de andre kilder indikationer på grundlæggende problemer på specialundervisningsområdet i 2008. Området er dog fortsat præget af omstillinger, særligt tilpasninger i styring og administration samt udvikling af kommunernes undervisningstilbud.

De foreløbige tal tyder på en mindre tilbagegang i antallet af førskolebørn, der modtager specialpædagogisk bistand. Samtidigt har der været en mindre stigning i udgiftsniveauet.

Serviceniveauet i folkeskolens specialundervisning er fastholdt, og tilbuddene er videreført med en udvikling mod, at kommunerne i højere grad benytter sig egne tilbud. Der er rejst spørgsmål ved specialiseringsgraden, men der er ikke dokumentation for, at der mangler specialiserede tilbud.